

ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ
 ΥΠΕΡ ΤΗΣ
 ΠΡΟΣΒΕΒΛΗΜΕΝΗΣ
ΑΘΩΟΤΗΤΟΣ
 ΤΟΥ ΕΝΤΙΜΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
 ΤΗΣ ΕΝΝΑΤΗΣ ΙΟΝΙΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Γ. ΚΑΝΔΙΑΝΟΥ ΡΩΜΑ.

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ,
 ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Ο ΖΑΚΥΝΘΟΣ

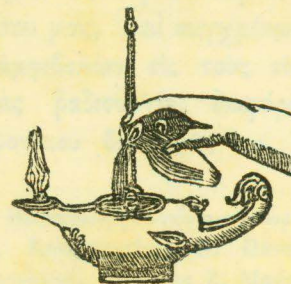
Κωσταρίνου Ρωσσολιου.

1851.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΡΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΕΥΣΟΥ

ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ
 ΥΠΕΡ ΤΗΣ
 ΠΡΟΣΒΕΒΛΗΜΕΝΗΣ
ΑΘΩΟΤΗΤΟΣ
 ΤΟΥ ΕΝΤΙΜΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
 ΤΗΣ ΕΝΝΑΤΗΣ ΙΟΝΙΟΥ ΒΟΥΛΗΣ
Γ. ΚΑΝΔΙΑΝΟΥ ΡΩΜΑ.

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ,
 ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Ο ΖΑΚΥΝΘΟΣ
 Κωνσταντίνου Ρωσσογιάννου.
 1851.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΑΓΓΕΛΙΑ.

Οι υποφαινόμενοι, μέλη τοῦ Ἀναγνωστηρίου ἡ Πρόδος, ἐπιθυμοῦντες νὰ δώσωμεν δείγματα σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης, πρὸς τὸν ἀδίκως συκοφαντούμενον ἔντιμον καὶ φιλογενῆ Κ. Κανδιάνον Ῥώμαν, ἀπεφασίσαμεν ἰδίᾳ δαπάνῃ, νὰ τυπώσωμεν μερικὰς ἀπὸ τὰς διαφόρους διατριβὰς κατὰ χωρηθείσας περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εἰς τὰς Ἑλληνικὰς ἐφημερίδας, καὶ τοῦτο, ὅπως ἔτι πλέον ἀποδείξωμεν τὴν ὀρθὴν πορείαν τοῦ ἀξιότιμου συμπολίτου μας, καὶ συγχρόνως διασκεδάσωμεν πᾶσαν ἀμφιβολίαν εἰς τοὺς εἰσέτι ἀπατημένους ἀπὸ τὰς ραδιουργίας διαφόρων, περὶ τῆς συνετῆς καὶ φρονίμου διαγωγῆς του.

Λεωνίδας Β. Παπαγεωργόπουλος, Γεώργιος Α. Παπαγεωργόπουλος, Κωνσταντῖνος Ν. Παναγιωτόπουλος, Βασίλειος Ν. Βασιλείου, Διονύσιος Ζ. Μπόρος, Γεώργιος Κοκκινάκης, Νικόλαος Μπαλωμένος, Διονύσιος Ἐπισκοπόπουλος, Κάρολος Μωρέττης, Ἰωάννης Τζιτζιλιάνης, Διονύσιος Μίτσος, Ἀνδρέας Βορβόρης, Παναγιώτης Μανιάκης, Κωνσταντῖνος Γ. Τσιτσιλιάνης, Στέφανος Μ. Κιούντας, Νικόλαος Πανούρης, Λεωνίδας Σπουργίτης, Περικλῆς Καλόφωνος, Γεώργιος Κοντορίκης, Γεώργιος Πανταζῆς, Νικόλαος Πατρίκιος, Διονύσιος Φερεντίνος, Ἰωάννης Ε. Τσιλιάνης, Ἀνδρέας Σχορδίλλης, Γεώργιος

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
Α1.12.42.0023

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

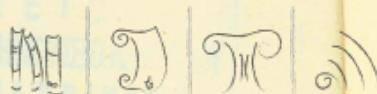
Διαμαντόπουλος, Γεώργιος Μεσσάλας, Ἰωάννης Μυλωνάς, Δημήτριος Λεονταράκης, Βασίλειος Παπαγεωργόπουλος, Σπυρίδων Πελεκάσης, Δημήτριος Σπετσέρης, Διονύσιος Τσιλιάνης, Δημήτριος Πελεκάσης, Ἰωάννης Θωμόπουλος, Σπυρίδων Καρβελλάς, Αντώνιος Δρογγίτης, Διονύσιος Σ. Δρογγίτης, Αντώνιος Τριαντάφυλλος Παπαζαφυρόπουλος, Παναγῆς Κεφαλάς, Γεώργιος Ν. Βασιλείου, Αναστάσιος Πυρρόπουλος, Κωνσταντῖνος Δαλιάνης, Ἄγγελος Ἄνοιος, Εὐστάθιος Καβελλάρης, Αντώνιος Ταπίνης, Χρήστος Μαρκόπουλος, Μάρκος Κοκκίνης, Νικόλαος Μάνσης, Πολύδωρος Ἰατράς, Ἱεροδιάκονος, Αντώνιος Γαῖτας, Νικόλαος Δάφνης, Χρήστος Τζερετόπουλος, Α. Σ. Γιόρκ, Α. Γ. Μινότος, Δημήτριος Καραμπίνης, Σταῦρος Α. Ψαθῆς, Διονύσιος Γ. Θερεινός, Δημήτριος Καιροφύδαξ, Παναγιώτης Παζηνός, Διονύσιος Κλαυδιανός, Ἀνδρέας Στρούζας.

Εὐχαρίστως κοινοποιούμεν ὅτι, μεταξύ τῶν ἄνω ὑπογραφῶν διακρίνονται καὶ τῶν τεσσάρων Βουλευτῶν μας Δ.ος Δημ. Πελεκάση, Δ.ος Σπυρίδωνος Καρβελλά, Δ.ος Α. Γαῖτα καὶ Γ. Μεσσάλα, οἵτινες ἀπαρτίζουν μέλη τοῦ Ἀναγνωστηρίου ἢ Πρέδοδος.

ΕΚ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ Η ΝΕΑ ΕΛΛΑΣ.

Ὅσον σεβόμεθα καὶ ἐκτιμῶμεν τὸ αἶσθημα τοῦ ἔθνισμοῦ, ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἐμπνέονται ὁ λαὸς καὶ ἡ νεολαία τῆς ἀδελφῆς ἡμῶν Ἑπτανήσου, τοσοῦτον ἀποδοκιμάζομεν καὶ ἀποκρούομεν τὸν τρόπον, δι' οὗ οἱ ἐν τῇ Ἑπτανησιακῇ Βουλῇ ὀλίγοι ῥιζοσπάσται ἠθέλησαν νὰ διατυπώσωσι τὸ ἔθνικόν τοῦτο αἶσθημα. Ἀποδοκιμάζομεν τοῦ ῥιζοσπαστικοῦ λεγομένου κόμματος τὴν πολιτικὴν πορείαν· διότι τὴν θεωροῦμεν ὅλως ἀκατάλληλον πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ποθουμένης ἐνώσεως, ἐχούσαν δ' ἐκ τούτων-αὐτοῦ ἄμεσον ἀποτέλεσμα ν' ἀναβάλλῃ τὴν πραγματοποίησιν αὐτῆς. Τὴν ἀποκρούομεν, διότι τὴν θεωροῦμεν ὑβριστικὴν καθ' ὅλοκλήρου τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, τῆς ὑπὸ ξένον ζυγὸν εἰσέτι διατελούσης. Τὸ αἶσθημα τοῦτο τοῦ ἔθνισμοῦ, τὸ αἶσθημα τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς ὅλης Ἑλλάδος, δὲν ἔχει ἀνάγκην διαμαρτυρήσεων, δὲν ἔχει ἀνάγκην πομπῶδων ψηφισμάτων διὰ νὰ καταδειχθῇ ὡς ὑπάρχον· εἶναι ἐγκεκαραγμένον εἰς ὅλων τὰς καρδίας, καὶ ἐνστερνισμένον εἰς ὅλων τὰ στήθη. Οὔτε ἐπερίμενεν ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ νὰ κυρώσῃ τὴν ὑπαρξίν της, τῆς Ἑπτανησιακῆς Βουλῆς ἢ ῥιζοσπαστικῆς ὁμάδας.

Ὅταν μετὰ τὰ δεινὰ τῆς Κεφαλληνίας τοῦ Ἑπτανησιακοῦ λαοῦ ἡ ἀγανάκτησις εἶχε κορυφωθῇ, καὶ ἡ ἐκλογικὴ πάλη εἶχεν ἀρχίσῃ, δημοκόποι τινὲς καὶ δημοκόλακες, μεταλλεύοντες τὰ εὐγενῆ τοῦ λαοῦ αἰσθήματα, ἐπαρουσιάσθησαν εἰς τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα, καὶ ἐξάπατήσαντες διὰ ψευδοῦς ἐπιδείξεως πατριωτισμοῦ τοῦ ἐκλογεῖς, ἀφῆρπασαν τὰς ψήφους των. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἐντελῶς ἀσήμεντοι εἰς τὸν τρόπον διὰ νὰ καταστα-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ὅσοι δημοτικοί, ἀνεπέτασαν τὴν σήμερίαν τῆς ἐνώσεως καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς μετὰ πρόθεσιν, ὥς ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπεδείχθη νὰ παίζωσι μίαν κωμωδίαν καὶ νὰ προκαλέσωσι σιγῇ καὶ χεῖροισι τοῦ ἀκροατηρίου, χωρὶς παντελῶς νὰ σκεφθῶσιν, ὅτι ἡ τοιαύτη διαγωγή των ἡδύνατο νὰ ἔχῃ λυπηρὰς διὰ τὸν τόπον των, δι' ὅλον τὸ ἔθνος συνεπειὰς· ἐπαρρησιάζοντο ὡς ὁμὰς ἐπαναστατικὴ, ἔχουσα ὀπισθὲν τῆς παρατεταγμένου ὅλον τὸν λαὸν τῆς Ἑπτανήσου, καὶ δι' ἐνὸς νεύματος, δι' ἐνὸς μόνου συνθήματος, δυναμένη ν' ἀποτείνῃ τὴν Ἀγγλικὴν προστασίαν καὶ νὰ πραγματοποιήσῃ δι' ἐνὸς ψήφισματος τὴν μετὰ τῆς ἐλευθέρως Ἑλλάδος ἐνωσιν τῶν Ἰονίων νήσων. Ὅσον καὶ ἂν θελήσωμεν νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι οἱ ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Ἰονίων ὀλίγοι ῥιζοσπάσται ἐμπνέονται ἀπὸ πατριωτικὰ αἰσθήματα καὶ ἐνεργοῦσιν ἐν εὐλικρινείᾳ, ἄλλο τόσον δὲν δυνάμεθα νὰ μὴν ὁμολογήσωμεν, ὅτι κακὸς δαίμων τοὺς ὠθεῖ εἰς τὴν ἀφρονιὰ καὶ ὀλισθηρὰν ὁδὸν, τὴν ὁποίαν βαδίζουσι καὶ ἥτις θέλει διακινδυνεύσει τὸ μέλλον τῆς ὡραίας πατρίδος των.

Τὴν περὶ τῆς πολιτικῆς τῶν ἐν τῇ Ἑπτανήσῳ Βουλῇ ῥιζοσπαστῶν γνώμην μας συνεμερίσθη ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς τύπος, ὅτε ὑπουργικὸς καὶ ἀνεξάρτητος· ὁ δὲ λαὸς τῆς ἐλευθέρως Ἑλλάδος εἶδε μετὰ λύπην τοῦ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ τῶν ἀδελφῶν των Ἰονίων μειονοψηφίαν εἰς τοιοῦτον παραγνωρίζουσα βαθμὸν τὰ συμφέροντα τῆς γενικῆς καὶ μερικῆς πατρίδος!

Ἀλλὰ μετὰ βαθείας τῆς ψυχῆς ἡμῶν εὐχαριστήσεως ἀνέγνωμεν πάντες ἐν τῇ τελευτικῇ τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου τῆς ἐν Ζακύνθῳ ἐκδιδόμενης ἐφημερίδος « τὸ Μέλλον » δηλώσιν πρὸς τὸν λαὸν τῆς Ἑπτανήσου τοῦ ἀξιότιμου προέδρου τῆς Βουλῆς Κ. Κανδιάνου Ῥώμα, διὰ τῆς ὁποίας ὁ γνωστὸς οὗτος εἰς τὸ Πανελλήνιον ἀνὴρ διὰ τὸ ἀρχαῖον καὶ ἀνεξάρτητον τοῦ χαρακτήρος του, ἀποκρούει τὰς κατ' αὐτοῦ προσβολὰς τῶν ἐν τῇ Βουλῇ

ῥιζοσπαστῶν, οἵτινες ἠθέλησαν διὰ τοῦ τύπου νὰ καταδείξωσιν αὐτὸν ὡς προδόσαντα τὰ καθήκοντά του καὶ δολιευθέντα τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτῆς συνεδρίαν, καθ' ἣν ἐπρόκειτο ν' ἀναγνωσθῇ τὸ περὶ ἐνώσεως πολυβύλλητον ἐκεῖνο ψήφισμα.

Ἡθέλαμεν πρῶτοι μεμφοθῇ τὸν Κ. Κανδιάνον Ῥώμα, ἂν κατεδέχετο νὰ ταπεινωθῇ τόσον, ὥστε διὰ μιᾶς ἐξηγήσεως νὰ ὑπερασπισθῇ ἑαυτὸν κατὰ τῶν ἀγενῶν προσβολῶν ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους πάντες ἀνεξαιρέτως οἰκτεροῦν διὰ τὴν ἀφροσύνην των· ἀλλ' ὁ ἀξιοτίμος οὗτος ἀνὴρ ἐξεπλήρωσε καθήκον ἐπιβαλλόμενον εἰς τοὺς πολιτικούς ἀνδρας ὁμοίας κοινωνικῆς θέσεως καὶ περιωπῆς, ἀσπεινόμενος πρὸς τὸν λαὸν τῆς Ἑπτανήσου καὶ ὑποδεικνύων εἰς αὐτὸν διὰ τῆς δηλώσεώς του τὸν κτηνὸν πρὸς ὃν ἡ δημοκρατία μετὰ ἀκράτητον τὸν ὠθεῖ ὁρμήν· ἐναπόκειται εἰς τὸν Κ. Ῥώμα, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα συνέχεται μετὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἐνδοξὸν ἀγωνία μας, καὶ περὶ τῶν πατριωτικῶν αἰσθημάτων τοῦ ὁποίου οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφιβάλλῃ, νὰ δείξῃ διὰ τῆς πολιτικῆς του ἀνδρείας ὅτι μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς Ἑπτανήσου ὑπάρχουν χαρακτῆρες ὑψηλοί, καταφρονούντες τῶν δημοκόπων τὰς προσβολὰς, καὶ ἔχοντες τὸ θάρρος νὰ λέγωσιν εἰς τὸν λαὸν τὸν ὁποῖον ἐκεῖνοι προσπαθοῦσι νὰ ἐξαπατήσωσι καθαρὰν τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ τῷ ἀπειθῶσιν εὐλικρινεῖς περὶ τῶν ἀληθῶν συμφερόντων του συμβουλὰς.

Ἄς αἰσχυνθῶσιν, ὅποι προσπαθοῦν νὰ θέσωσιν εἰς ἀμφιβολίαν τὸν πατριωτισμὸν τοῦ Κ. Ῥώμα, διὰ νὰ δυνήθωσι νὰ καταστρέψωσι τὴν ἐπὶ τῶν συμπολιτῶν του δικαίαν καὶ ἀδιαφιλονίκητον ἐπιρροήν. Τὸ ὄνομά του εἶναι ἡ μεγαλητέρα ἐγγύησις ὅτι τὰ ἀκραϊφέστερα τοῦ πατριωτισμοῦ αἰσθήματα τὸν καθωδήγησαν πάντοτε εἰς τὸν πολιτικὸν του βίον. Εἶναι αἰσχύνῃ νὰ διατείνωνται ἀναιδῶς, ὅτι ἀνὴρ, ὅστις ἀπὸ τὰ τερπνὰ τῆς Ζακύνθου παράλια βλέπων τὴν ἑλληνικὴν παραλίαν, τὴν γῆν ἐκεῖ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

νην, ὑπὲρ τῆς ἐλευθερώσεως τῆς ὁποίας προσέφεραν ἀδράς χρηματικὰς δαπάνας, πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ὁποίας δύο τῶν υἱῶν του προσέφεραν τοὺς βραχίονάς των καὶ τὸ ξίφος των, τῆς ὁποίας τὸ ψυχρὸν χῶμα καλύπτει τὰ προσφιλῆ λείψανα τῆς φιλτάτης του θυγατρὸς, τὴν ὁποίαν ἐκεῖ ὑπάνδρευσε καὶ ἀπεκατέστησεν ὅτι ὁ ἀνὴρ οὗτος εἶναι ἐναντίος τῆς μετὰ τῆς ἐλευθερίας Ἑλλάδος ἐνώσεως τῶν Ἰονίων νήσων! Ἀπαιτεῖται νὰ ᾔναι τις μωρὸς διὰ νὰ τολμήσῃ νὰ εἰπῇ τοῦτο! ἀπαιτεῖται νὰ ᾔναι ἄφρων διὰ νὰ προσφέρῃ τοιαύτην βλασφημίαν!

Ὁ λαὸς τῆς Ἑπτανήσου ἀντιπροσωπεύεται εὐτυχῶς ἐντὸς τῆς Βουλῆς ἀπὸ ἀνθρώπους, οἵτινες διὰ τὰ προηγούμενά των, διὰ τὸν ἐντιμὸν καὶ ἀνεπίληπτον χάρακτῆρά των, χαίρουσι τὴν γενικὴν ὑπόληψιν, τῶν ὁποίων τὸ ὄνομα εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλην τὴν ἑλληνικὴν φυλὴν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Εὐρώπην· εἰς τοὺς ἄνδρας τούτους ἄς ἐμπιστευθῇ! ἄς μὴν ἀπατάται ἀπὸ τὰς θεατρικὰς τῶν δημοκόπων ἐπιδείξεις, οἵτινες διὰ φαντασμαγοριῶν ζητοῦσι νὰ τὸν ταραττώσι καὶ νὰ τὸν σύρῳσιν· ἄς δείξῃ εἰς τὸν ἔξω κόσμον ὅτι ἔχει ἱκανὴν σύνεσιν διὰ νὰ μὴ διακινδυνεύσῃ τὰ συμφέροντα τῆς ἰδίας πατρίδος του, τὸ μέλλον τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς· ὅτι δὲν ὀνειροπωλεῖ, ὅτι τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα, ὑφ' ὧν ἐμπνέεται χαλκηναγῶ γοῦνται ἀπὸ τὸν σωτήριον χαλινὸν τῆς φρονήσεως καὶ τῆς πολιτικῆς συνέσεως.

Ἡ δὲ νουνεχὴς καὶ φωτισμένη τῆς Ἑπτανήσου νεολαία ἄς πρᾶξις νὰ ἀναθρέψῃ πολιτικῶς τὸν λαόν, καὶ νὰ τὸν προετοιμάσῃ, ὥστε μίαν ἡμέραν νὰ εὐρεθῇ ἄξιος τῶν ἐλευθεριῶν, τὴν ἀπόκτησιν τῶν ὁποίων μὲ ἀξίειπαινον ἐπιδιώκει ζῆλον, διὰ νὰ μὴ κατασταθῶσιν αὐταὶ λέξεις κεναὶ ἐλευθερίας, ἔχουσαι φαντασιώδη μόνον ὑπαρξίν, ὅπως κατέστησαν αἱ ἐλευθερίαι ἡμῶν τῶν ἀτυχῶν κατοίκων τῆς ἐλευθερίας Ἑλλάδος, τῶν ὁποίων τὴν τύχην τοσοῦτον ἐζήλευσαν, ὥστε νὰ ζητῶσι τὴν μεθ' ἡμῶν ἄμμεσιν ἐνωσίν των.

ΕΚ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ

Η ΑΘΗΝΑ.

Ἀνεξήγητος εἶναι ἡ λύπη παντὸς εὐαίσθητου Ἑλλήνος, ὅταν σιμᾷ τῶν ἰδίων του παθημάτων βλέπῃ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἔξω ἀδελφούς του πάσχοντας, καὶ πάσχοντας ἀπὸ ἀπερισκεψίαν καὶ ἀκαταλόγιστον παραφοράν. Ὁ Ἕλλην τῆς αὐτονόμου Ἑλλάδος, δυσανασχετῶν διὰ τῆς ἰδίας τῆς πατρίδος αὐτοῦ ἀνωμαλίας, καὶ ἐπιθυμῶν νὰ ἀποσπάσῃ τὴν προσεχὴν του ἀπὸ τὰ ἐσωτερικὰ αὐτῆς τοῦ πρὸς μικρὰν αὐτοῦ ἀνακούφησιν, στρέφει σήμερον τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς ἀνατολὰς· ἀλλὰ τί βλέπει;— ἀφ' ἐνὸς μέρους βλέπει τοὺς ὁμογενεῖς καὶ ἀδελφούς του Σαμίους παρασυρομένους ἀπερισκέπτως εἰς τὴν πλέον μοχθηρὰν καὶ ποταπὴν βραδιουργίαν, καὶ πάσχοντας δεινῶς πρὸς χάριν τῆς φιλαρχίας σπουδαρχῶν τινων, καὶ ἀφ' ἐτέρου τοὺς ἄλλους αὐτοῦ ὁμογενεῖς καὶ ἀδελφούς Ἰονίους, παραφερομένους ἀπὸ δημοκόπους τινάς, οἱ ὅποιοι εἰς οὐδὲν λογιζόμενοι τὰ κακὰ, τῶν ὁποίων ἡμπορεῖ νὰ γείνη πρόξενος ἢ παραφορά των, τρέχουν χωρὶς χαλινὸν ζητοῦντες νὰ σύρουν τοὺς ἀδελφούς καὶ συμπολίτας των εἰς τὰς ἰδιαιτέρας των παρεκτροπὰς.

Οὔτε ἀπὸ τῆς Σάμου βεβαίως, οὔτε ἀπὸ τῆς Ἰονίου πολιτείας ἔλειψαν φρόνιμοι, οἵτινες παλέουν καθ' ἑκάστην ἐναντίον τῆς ἀπερισκεψίας τῶν ἀφρόνων καὶ τῆς παραφορᾶς τῶν δημοκόπων, ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν τὸ ὄπλον τοῦ λόγου δὲν εἶναι πέλεκυς, καὶ ἐπειδὴ λόγος παντὶ λόγῳ παλαίεται, πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων ἀτοπημάτων, τὰ ὁποία ἔβλεπον ἐγγίζοντα οἱ φρόνιμοι οὔτοι, πρὸ πολλοῦ εἶχον ζητήσει καὶ τὴν συμμαχίαν τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ τύπου, τὴν ὁποίαν ἀμέσως ἠβέλαμεν τοὺς χορηγήσει καὶ ἡμεῖς, ἂν δὲν εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι μόνοι αὐτοὶ ἤθελον μέχρι τέλους καταπολεμήσει καὶ καταδείξει τῶν ἀφρόνων καὶ τῶν δημο-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

κόπων τὴν ἀπερισκεψίαν καὶ τὴν παραφορὰν, καὶ ὅτι ὁ χρόνος, αὐτὰ τὰ πράγματα θέλουν ἀναγκάσει τούτους νὰ σωφρονήσουν καὶ νὰ ἔλθουν εἰς συναίσθησιν.

Ὅτε ὅμως εἶδομεν εἰς τὴν Σάμον τὴν ἀπερισκεψίαν γενομένην πρόξενον νέων δυστυχημάτων· εἰς τὸν τόπον ἐκείνον, ὑψώσαμεν κατ' αὐτῆς τὴν φωνήν μας, πεποιθότες ὅτι θέλει δυνῆθαι νὰ διαπεράσῃ τοὺς διαφόρους φραγμοὺς τοὺς ὁποίους ἡ μωρία ἔστησε πέριξ τῆς νήσου ἐκείνης, καὶ ὅτι τέλος πάντων θέλουν γνωρίσει οἱ ἀδελφοὶ καὶ ὁμογενεῖς μας οὗτοι, ὅτι δὲν μένομεν ἀδιάφοροι εἰς τὰ παθήματά των, ἀλλὰ συγχρόνως δὲν συμμεριζόμεθα καὶ τὴν ἀπερισκεψίαν των. Πρὸς τούτοις, καὶ ὅταν πάλιν βλέπωμεν σήμερον τὴν παραφορὰν τῶν δημοκόπων τῆς Ἰονίου πολιτείας ἀσελγένουσιν, κατὰ δὲ τῆς ἀσελγίας αὐτῶν ἐξανιστάμενον, ὅχι μόνον τὸν φρόνιμον Ἰόνιον τύπον, ἀλλὰ καὶ τοὺς σημαντικωτέρους αὐτῆς πολίτας ὑψώσαντας τὴν σημαίαν, καὶ ἡγούμενον τὸν ἀληθῶς φιλοπάτριδα Κανδιάνον Ρώμαν υἱὸν τοῦ γνωστοῦ διὰ τὰς μεγάλας ὑπὲρ τῆς ἐλυθερωθείσης Ἑλλάδος θυσίας καὶ προσπαθείας τοῦ κόμητος Δ. Ρώμα δὲν δυνάμεθα, νὰ μὴ παρακολουθήσωμεν τούτους καὶ νὰ μὴ κηρυχθῶμεν καὶ ἡμεῖς κατὰ τῶν δημοκόπων, καὶ ὅτε μάλιστα διὰ τῶν παραφόρων αὐτῶν κινήματων φέρουν εἰς κίνδυνον ὅχι μόνον τὴν Ἰόνιον πολιτείαν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν ἰδίαν μας πατρίδα.

Γνωστὸν εἶναι εἰς τοὺς Ἕλληνας τῆς αὐτονόμου Ἑλλάδος, ὅτι οἱ δημοκόποι τῆς Ἑπτανήσου διὰ νὰ κολακεύουν τὸ γενικὸν αἶσθημα τοῦ Ἰονίου λαοῦ, ἀνέγραψαν εἰς τὴν σημαίαν των τὴν ἐνωσίν των μεθ' ἡμῶν. Δὲν ὑπάρχει, βεβαίως, οὔτε Ἰόνιος, οὔτε ἄλλος Ἕλλην, ὅστις δὲν εὐχεται καὶ δὲν ἐπιθυμεῖ ἀπὸ καρδίας τὴν ἐνωσιν ταύτην. Ἀλλ' ἄρα γε ὅτι καὶ ἂν ἐπιθυμῇ τις, δύναται εὐκόλως καὶ διὰ μόνων ἀπλῶν φωνακσιῶν νὰ τὸ ἀπολαύσῃ; Ἡμεῖς ἐξ ἀρχῆς οὔτε ἀπεδοκιμάσαμεν τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην, ἀλλ' οὔτε ἀπεκρούσαμεν τὴν

ἐκφρασιν. Συνενώσαμεν καὶ ἡμεῖς τὰς εὐχὰς μας μετὰ τῶν ἀδελφῶν μας Ἰονίων, ἀλλὰ συγχρόνως ἐκρίναμεν χρεὸς μας νὰ τοὺς κάμωμεν τὴν παρατήρησιν, ὅτι τοῦτο, τότε μόνον δύναται νὰ γίνη, ὅποτε ἡ προστάτρια καὶ ἡμῶν τῶν αὐτονόμων καὶ αὐτῶν Ἀγγλίας τὸ θελήσει· ἀλλέως τὸ πρᾶγμα καταντᾷ ἀδύνατον. Τὴν ἀλήθειαν ταύτην βλέπομεν ὅτι ἀναγνωρίζουν πασιφανῶς καὶ ὅλοι οἱ φρόνιμοι Ἴόνιοι. Ἀλλ' οἱ δημοκόποι ἢ οἱ ὀνομάσαντες αὐτοὶ ἐαυτοὺς Ῥιζοσπάστας, βλέποντες ὅτι ἡ ἰδέα τῆς ἐνώσεως γαργαλίζει, ὡς ἦτο φυσικόν, τὴν ἀκοήν τῶν Ἰονίων, ἐφθασαν εἰς τοιαύτην θρασύτητα ὥστε καὶ δέκα ἄτομα ἐκ τῶν λεγομένων τούτων Ῥιζοσπαστῶν βουλευτῶν μάλιστα ὄντων, νὰ συντάξουν ψήφισμα, καὶ νὰ τὸ ὑπογράψουν διὰ νὰ τὸ ὑποβάλουν εἰς τὴν Ἰόνιον βουλὴν, μηδόλως συλλογισθέντες, ὅτι ἐκλεχθέντες βουλευταὶ ὑπὸ τοῦ κράτους τοῦ Ἰονίου Συντάγματος δὲν ἐδύναντο οὔτε κατὰ κεραίαν νὰ παραβοῦν τοὺς ὅρους τούτου. Τοῦ μωροῦ τούτου κινήματος λαθῶν γινώσκιν, ὡς φαίνεται, καὶ ὁ Ἀρμοστής ἔγραψε διάταγμα καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς ἓνα τῶν γραμματέων μὲ διάταξιν, ὅτι, ἅμα τις ἐκ τῶν λεγομένων Ῥιζοσπαστῶν ἤθελε τολμήσει νὰ προτείνῃ τὸ τοιοῦτον ψήφισμα, νὰ ἀναγνώσῃ καὶ αὐτὸς τὸ περὶ τῆς διελύσεως τῆς Βουλῆς διάταγμα, ὅπως καὶ ἐγένετο.

Οἱ λεγόμενοι Ῥιζοσπάται ἐνόμισαν, φαίνεται, ὅτι ἅμα εὖρει ἡ πρότασις των αὐτὴ ἐμπόδιον θέλει λάβει τὰ ὅπλα ὁ Ἰόνιος λαὸς, καὶ ὅτι θέλει θέσει τοὺς Ῥιζοσπάστας τούτους ἐπὶ κεφαλῆς του διὰ νὰ κάμῃ τί· — νὰ πολεμήσῃ τὴν Ἀγγλίαν! Ἀλλ' ὁ λαὸς τῆς Ἑπτανήσου φρονιμώτερος πολὺ τῶν Σαμίων, εἰδείξεν ὅτι οὔτε ἀπὸ τὴν ἀφροσύνην καὶ ἀπόνοιαν τῶν Ῥιζοσπαστῶν κυριεύεται ἀλλ' οὔτε διὰ θεσιν ἔχει νὰ τοὺς παρακολουθήσῃ εἰς τὴν παραφορὰν των. Τοῦτο λοιπὸν ἰδόντες οἱ Ῥιζοσπάσται ἐπεχείρησαν νὰ μεθοδεύουν καὶ τεχνάσματά τινα, διὰ νὰ δυνήθουν νὰ περιπλέξουν τὸν αὐστηρῶς καὶ ἐντίμως ἐκπληρώσαντα τὰ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΥΡΙΟΥ

καθήκοντα του, τὸν φρόνιμον πρόεδρον τῆς Βουλῆς, κύριον Κανδιάνον Ρώμαν, καὶ ἀποτυχόντες ἐπροσπάθησαν νὰ προκαλέσουν τὴν κοινὴν κατ' αὐτοῦ ἀγανάστησιν, διατί; — διότι δὲν συνεμερίσθη τῆς παραφορᾶς των.

Ἀλλ' ὁ κύριος Κανδιάνος Ρώμας, διὰ νὰ δικαιώσῃ ἐαυτὸν καὶ πρὸ πάντων τοὺς συμπολίτας τοῦ Ἰονίου, ἀπέναντι τῶν ἰσχυρῶν προστατῶν των, ἀπελογήθη δημοσίως, καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν λαὸν τῆς Ἰονίου πολιτείας, πρὸς τὸν ὁποῖον ἀφοῦ ἔδωκεν ἀκριβῆ τῶν πράξεών του λόγον ἐκθέτει εἰς αὐτὸν συγχρόνως καὶ τὴν διαγωγὴν τῶν δέκα λεγομένων ῥιζοσπαστῶν καὶ τοὺς καταδεικνύει εἰς τὸ κοινὸν τόσον παραφόρους, ὥς ὅχι μόνον τὴν ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν προστασευομένην πολιτικὴν κατάστασιν τῶν Ἰονίων ἐφαντάσθησαν νὰ μεταβάλλουν, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς αὐτονόμου Ἑλλάδος. Λυπούμεθα, διότι δὲν δυνάμεθα νὰ μεταδώσωμεν τὴν ἐκθεσιν ταύτην τοῦ φρονίμου Κανδιάνου Ρώμα πρὸς τοὺς ἀνάγνώστας μας, διὰ νὰ κρίνουν ἐξ αὐτῆς, ὅχι μόνον τὴν φρόνησιν τοῦ ἀνδρὸς, ἀλλὰ καὶ τὴν εἰλικρινῆ ἀφοσίωσιν αὐτοῦ πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς τε μερικῆς πατρίδος του καὶ αὐτῆς τῆς γενικῆς πατρίδος, τῆς Ἑλλάδος.

Πρὸς τοὺς Ἰόνιους δὲ τοὺς ἐγκρίναντας καὶ ἐπιδοκιμάσαντας τὴν διαγωγὴν τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς των δὲν ἔχομεν ἄλλο νὰ προσθέσωμεν εἰς ὅσα ὁ καλὸς τοῦτο συμπολίτης των τοὺς εἶπε, πλὴν τοῦ ὅτι, δὲν ἀπαντήσαμεν ἐπικινδυνότερους ἀνθρώπους εἰς ὅλην μας τὴν ζωὴν παρὰ τοὺς λεγομένους σφόδρα φιλελευθέρους, καὶ προσέτι ἄλλους παρ' αὐτοὺς πλέον χαμερπεῖς δουλόφρονες καὶ μοχθηροὺς δὲν εὐρίσκομεν εἰς ὅλας τὰς κοινωνίας. Οἱ σφόδρα οὗτοι φιλελεύθεροι ὅσον ἀκράτητοι εἶναι εἰς τὰς πρὸς τὸν λαὸν κολακείας των, ὅταν οὗτος εἶναι ἰσχυρὸς, τοσοῦτον δούλοι καὶ ποταποὶ ἀποκαθίστανται ἐνώπιον τῶν δεσποτῶν καὶ τυράννων, ὅταν τοὺς πλησιάζουν.

Δὲν φέρομεν οὕτε τὴν ἱστορίαν μάρτυρα οὕτε παραδείγματα ξένα διὰ νὰ πείσωμεν τοὺς ἀδελφούς μας Ἰο-

νίους εἰς τὰ λεγόμενά μας· φέρομεν παραδείγματα ἴδια καὶ παραδείγματα σημερινά· φέρομεν τοὺς σφόδρα φιλελευθέρους τῆς χημερινῆς Ἑλλάδος τοὺς ὁποίους, ἀν' ἀγαποῦν, ἂς στείλουν τινὰς διὰ νὰ καμαρώσουν καὶ ἐντὸς τῆς βουλῆς μας, καὶ εἰς ὅλας ἐν γένει τὰς ἀρχάς, καὶ ἂς ἐνθυμηθοῦν τοῦτο μόνον, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν οἱ ἀποκρούοντες ἄλλοτε καὶ τὴν συνταγματικὴν μοναρχίαν, καθὼς ἤθελον ἀποκρούσει ἀναμφιβόλως καὶ αὐτὴν τὴν φρόνιμον δημοκρατίαν τῶν Ἀμερικανῶν· ἐπειδὴ εἰς ἄλλην παρὰ τὴν καθαρὰν δημοκρατίαν, δηλ. τὴν ὀχλαγωγίαν δὲν ἐδύναντο νὰ εὐχαριστήσουν τὰ σφόδρα φιλελεύθερα αὐτῶν φρονήματα. Ἀλλὰ μήπως καὶ ἐκ τῶν σφόδρα φιλελευθέρων Γάλλων τοῦ 1848 οἱ θεωρήσαντες καὶ αὐτὴν τὴν δευτέραν βουλὴν πρόσκομμα εἰς τὴν πρόδοτον τῆς ἐλευθερίας των, δὲν ἐδείχθησαν οἱ πλέον μοχθηροὶ τῆς Γαλλίας; Ἀρκεῖ μόνον νὰ βίβῃ εἰς ὅλους τοὺς σφόδρα φιλελευθέρους ἡ ἐξουσία βλέμμα ἱλαρὸν, καὶ εὐθὺς τοὺς βλέπεις δουλόφρονες εἰς τὸν ἔσχατον βαθμὸν, καὶ αὐτῆς τῆς ποταπότητος ποταπωτέρους.

Ἄς προσέξουν λοιπὸν τοὺς λυμεῶνας τούτους τῶν κοινωνιῶν οἱ ἀδελφοί μας Ἰόνιοι καὶ ἂς προσπαθοῦν νὰ ἀποφύγουν τόσον τοὺς ἀδίκους ὀλιγαρχικοὺς, ὅσον καὶ τοὺς ἀκρατήτους δημοκόπους διότι καὶ αἱ δύο αὗται τάξεις τῶν κοινωνιῶν εἶναι ὀλέθριαι.

Ἰδίως δὲ ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν των, ἂς μᾶς συγχωρήσουν οἱ ἀδελφοὶ καὶ ὁμογενεῖς μας Ἰόνιοι νὰ τοὺς παρὰπέμψωμεν εἰς τὸν 12' παράγραφον τῶν πολιτικῶν παραγγέλμάτων τοῦ Πλουτάρχου. Τοῦτον συνιστῶμεν στενῶς εἰς τὴν σπουδὴν καὶ μελέτην τούτων· διότι εἰς αὐτὸν θέλουν ἰδῆ ὁποίας φρονίμους συμβούλους ἔδιδεν ὁ σοφὸς οὗτος ἀνὴρ πρὸς τοὺς τότε ὑποτασσόμενους εἰς τοὺς Ρωμαίους Ἕλληνας, πρὸς τοὺς ὁποίους ἔλεγεν πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ζητοῦν νὰ τηρήσουν ὅ,τι δὲν ἔχουν, καὶ δὲν δύνανται ν' ἀποκτήσουν, ἀλλὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνουν ἔτι πλέον τὸν ζυγὸν των, καὶ τέλος νὰ μὴ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

γίνονται γελοίοι κολακεύοντες ἀφ' ἐνὸς μέρους αἰσχροῦς τοὺς ξένους κυριάρχας των, καὶ ἀφ' ἑτέρου κομπίζοντες εἰς τὰ προγονικά των κατορθώματα τοῦ Μαραθῶνος, τῆς Σαλαμίνας καὶ τῶν Πλαταιῶν. Ταῦτα ἐν παρόδῳ λέγομεν καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀδελφοὺς καὶ ὁμογενεῖς μας Σαμίους.

ΕΚ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ

Η ΕΛΠΙΣ.

Ἐν τῷ ἀπὸ 26 Δεκεμ. φύλλῳ τῆς Ζακύνθῳ ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «τὸ Μέλλον» ἀνέγνωμεν μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως, δῆλωσιν τοῦ προέδρου τῆς Ἑπταννησιακῆς Βουλῆς, Κ. Κανδιάνου Ῥώμα, πρὸς τὸν λαὸν τῆς Ἑπταννήσου. Διὰ τῆς δηλώσεώς του ταύτης ὁ ἀξιότιμος οὗτος ἀνὴρ ἀποκρούει τὰς ἀγενοὺς κατ' αὐτοῦ προσβολὰς ἐκείνων τῶν ῥιζοσπαστῶν, οἵτινες διὰ τοῦ τύπου ἠθέλησαν νὰ καταστήσωσιν ὑποπτον τὴν διαγωγὴν του κατὰ τὰ τελευταῖα ἐν τῇ Βουλῇ συμβάντα, καὶ νὰ τὸν καταδείξωσιν, ὡς δολιευθέντα τὴν ἀνέξαρτησίαν τῆς Βουλῆς, ὡς προδόσαντα τὰ καθήκοντά του πρὸς τὴν κοινὴν πατρίδα καὶ ἐν γένει ὡς τυφλὸν ὄργανον τοῦ Ἀρμοστοῦ Κ. Οὐάρεδ.

Ἡ πρὸς τὸν λαὸν τῆς Ἑπταννήσου ἐξήγησις τοῦ Κ. Ῥώμα εἶναι καθαρὰ εἰλικρινής, εἶναι ἐξήγησις ἀνθρώπου, ὅστις δὲν ἐπιζητεῖ ψευδῆ δημοτικότητα ἀλλὰ θέλει νὰ φωτίσῃ τὸν λαὸν περὶ τῆς ἀφροσύνης ἐκείνων, οἵτινες διὰ δημοκοπιῶν, καὶ διὰ φαντασμαγοριῶν ζητοῦσι νὰ ἐξαπατήσωσιν τὸν λαὸν περὶ τῶν ἀληθῶν συμφερόντων του. Τὸ ὄνομα τοῦ Ῥώμα εἶναι βεβαίως παρ' ὅλη τῇ ἑλληνικῇ φυλῇ ἱκανὴ ἐγγύησις, ὅτι ὁ ἀγνότερος πατριωτισμὸς καθωδήγησεν αὐτὸν, καὶ ἐν τῷ προεδρικῷ του σταδίῳ, ὡς καθωδήγησεν αὐτόν τε καὶ τὸν σεβάσιμον πατέρα του εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀναμορφώσεως τῆς με-

ρικῆς του πατρίδος, καὶ εἰς τὸ στάδιον τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἀναγεννήσεως. Δὲν εἶχεν ἄρα ἀνάγκην ὁ Κ. Ῥώμα νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὸν κατὰ τῶν ἀγενῶν προσβολῶν, ἀν ἐπρόκειτο μόνον ν' ἀπολογηθῇ, διότι ὡς εἴρηται, τὸ ὄνομά του εἶναι ἡ καλητέρα ἀπολογία· φρονήσεως ὅμως ἔργον ἔπραξε νὰ ἀπευθυνθῇ πρὸς τὸν λαὸν τῆς Ἑπταννήσου, καὶ νὰ τῷ δείξῃ τοὺς σκοπέλους, πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ δημοκρατία σπρώχνει καὶ τὴν Ἑπταννήσον καὶ τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα· ἦτο ἀνάγκη νὰ ὁμιλήσῃ δημοσίως, θαρράλως, ἀνὴρ, κατὰ τῶν πατριωτικῶν αἰσθημάτων τοῦ ὁποίου δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ὁ ἐλάχιστος δισταγμὸς· τὸ ἔγγραφον τοῦ Κ. Ῥώμα εἶναι ὁ καλῆτερος ἡμῶν συνήγορος δι' ὅσας ἀληθείας ἐγράψαμεν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς Ἑπταννησίους, καὶ προσεβλήθημεν ὑπὸ τινῶν ὀργάνων τῆς δημοσιότητος, ὑπὸ τινῶν δημοκόπων, καὶ ὑπὸ μελῶν τινῶν τῆς Ἑπταννησιακῆς νεολαίας, εἰς τὰς φλέβας τῆς ὁποίας ῥέει τὸ καθαρώτερον Ἑλληνικὸν αἷμα, ἥτις ὅμως παρασυρομένη ὑπὸ τοῦ ἐθνικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ἀκούει μόνον τὸ αἶσθημα τῆς καρδίας, ἀλλ' ὄχι καὶ τὴν φωνὴν τῆς πείρας.

Μήπως ἐν Ἑπταννήσῳ ὀλίγοι εἶναι οἱ νουνεχεῖς, οἱ σταθμίζοντες τὰς περιστάσεις τοῦ τόπου των, οἱ ἐννοοῦντες τὰς ἀνάγκας του, οἱ βλέποντες τὴν ἀνάγκην νὰ ὑποτάξωσι τὸ αἶσθημα τῆς καρδίας των εἰς τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς φρονήσεως, καὶ εἰς τὰ κελεύματα τῆς θείας προνοίας, ἥτις δὲν βιάζεται ὅπως βιαζόμεθα ἡμεῖς οἱ μικροῖοι θνητοί; ἔχει πολλοὺς, ἀλλ' αἱ φωνασκαίαι τῶν δημοκοπούντων, ἡ γενικὴ παραφορὰ τῶν ἐν ἐνθουσιασμῷ τῶν ἡμιἀναμετρῶντων τὴν μηδαμινότητα ἐπὶ τῶν μικρῶν νησιδίων ἀπέναντι τῆς κολοσσαίας Ἀγγλίας τοὺς ἔκαμαν νὰ σιωπῶσι, νὰ μὴ ἀποτολμῶσι νὰ ὑψώσωσι τὴν φωνὴν των κατὰ τοῦ χειμάρρου, ὅστις ἐπαπειλεῖ νὰ καταστρέψῃ τῆς μερικῆς καὶ τῆς γενικῆς πατρίδος τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον, καὶ ἂν ποτὲ ὑψώσαν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΛΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ἀσθεῖν φωνήν, συνεμερίσθησαν ἐν μέρει τῆς ἀφροσύνης, διὰ νὰ μὴ προβληθῶσι, διὰ νὰ μὴ συκοφαντηθῶσιν· ἐναπέκειτο εἰς τὸν ἐνδόξου οἰκογενεῖας ἐνδοξὸν γόνον, τὸν Κ. Κανδιάνον Ῥώμαν νὰ προβῇ εἰς τὸ μέσον μὲ τὸ θάρρος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δίδει ἡ καθαρά καρδιά, ὡς ὁ κκλὸς ἐκεῖνος κυβερνήτης, ὅστις, κινδυνεύοντος τοῦ πλοίου λαμβάνει τὸ πηδάλιον εἰς χεῖρας, καὶ λέγει πρὸς τοὺς στασιάζοντας ταύτας «τὸ πηδάλιον δὲν θέλω τὸ «διευθύνει ὅπως σεῖς θέλετε, ἀλλ' ὅπως ἡ ἀνάγκη «τοῦ πλοίου, ὅπως ἡ σωτηρία σας τὸ ἀπαιτεῖ· φονεύ- «σατέ με, ἂν θέλητε, ἀλλὰ ζῶν, ἐν γνώσει δὲν θέλω «συντρέξει νὰ καταστραφῇτε.»

Ἐν ᾧ αἱ κυβερνήσεις τῆς Εὐρώπης, καὶ αὐτῆς τῆς δῆθεν δημοκρατουμένης Γαλλίας ἀρπάζουσι μίαν πρὸς μίαν τὰς ἐλευθερίας τῶν λαῶν, συνκασπίζονται διὰ νὰ ᾔναι ἰσχυραὶ ἀπέναντι τῶν λαῶν ἡ μία διὰ τῆς ἄλλης καὶ ἀλύτους νέας χαλκεύουσι διὰ νὰ βαρυνέσωσι τὰ ἔθνη, τὰ ὁποῖα εἶχον φανῇ τόσον γενναῖα πρὸς τοὺς ἡγεμόνας τῶν· ἐν ᾧ ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ ἐλευθερία πλησιάζει νὰ καταστῇ ἐν Εὐρώπῃ ἱστορικὴ μόνον ἀνέμνησις, τὰ ἀνόητα κινήματα ἐν Ἑπτανήσῳ, αἱ κατὰ τῶν Ἀγγλῶν ὕβρεις, καὶ ὁ ἐρεθισμὸς τοῦ λαοῦ δὲν δύναται βεβαίως νὰ φέρωσιν ἀποτελέσματα εὐάρεστα διὰ τὴν Ἑπτανήσον, ἢ διὰ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς Ἑλλάδα. Ὅσον καὶ ἂν ὑποτεθῇ φιλελεύθερος, ἀγαθός, φιλέλλην ὁ κατὰ καιροῦς Ἀρμοστής, ἡ καλὴ αὐτοῦ διάθεσις ἀδυνατεῖ νὰ πράξῃ τὸ καλὸν, ὅταν οἱ ἐρεθίζοντες τὸν λαὸν προ- σπαθῶσι παντοιοτρόπως νὰ καταστήσωσιν αὐτὸν ὑπο- πτον, νὰ ἐπιδεικνύωσιν ἀκαταπαύστως ἐπιβουλὰς, νὰ ἐρεθίζωσι τὸν λαόν. Ὅτι τὸ Ἴόνιον πολίτευμα ἔχει ἀ- νάγκην μεταρρυθμίσεως σπουδαίας, περὶ τούτου εἶναι πε- πεισμένοι ὅχι μόνον οἱ Ἑπτανήσιοι, ὅχι μόνον ἡμεῖς ἐν Ἑλλάδι, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις.

.....

Αὐτὰς τὰς ὀλίγας σκέψεις καὶ παρατηρήσεις ἐνομίσαμεν χρέος μας νὰ ἀπευθύνωμεν πρὸς τοὺς ἀδελφούς Ἑπταν- νησίους. Δὲν θέλομεν νὰ συζητήσωμεν, ἂν οἱ ῥιζοσπάσται, φερόμενοι ὅπως φέρονται, δολιεύονται τὴν πατρίδα τῶν· παραδεχόμεθα ὅτι κινεῦνται ὑπὸ αἰσθήματος πατριω- σμοῦ, ὅτι ἐν εὐλικρινείᾳ ἐργάζονται· ἀλλὰ βεβαίως, καὶ ἡ πείρα τοῦ κόσμου ἐπιμαρτυροῖ, αἱ προσπάθειαι τῶν τὸ ἀντίστροφον θέλουν φέρεῖ ἀποτέλεσμα· ἂς μὴ λησμο- νήσῃ πᾶς, ἀγαπῶν εὐλικρινῶς τὸ μεγαλεῖον τῆς πατρί-δος, τὴν ἑνωσιν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, ὅτι ἡ καλὴ ἢ κακὴ τύχη τῆς Ἑπτανήσου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν καλὴν ἢ κακὴν πρόοδον τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῆς Ἑλλάδος τὸ αἴ-σιον ἢ ἀπαίσιον μέλλον ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν φρόνησιν ἢ τὴν μωρίαν τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν Ἑπταννησίων· ἂς μὴ ζητῶσι νὰ αὐτοχειρισθῶσιν, ἡ αὐτοχειρία θέλει ἔχει ἀπο-τέλεσμα ἀναπόφευκτον τῆς Ἑλλάδος τὸν θάνατον, τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς τὴν ταπείνωσιν.

Εἶθε καὶ ἄλλοι τῶν ἐν Ἑπτανήσῳ ἰσχυόντων διὰ τῆς κοινωνικῆς θέσεώς των νὰ μιμηθῶσι τὸν ἀνδρικὸν χα-ρακτῆρα τοῦ Κ. Κανδιάνου Ῥώμα καὶ μὲ θάρρος νὰ πα-ρυσιασθῶσι κατὰ τῶν ἀπερισκέπτων ἐκείνων, οἵτινες τὸν λαὸν ὑπερεθίζουσι, χωρὶς νὰ ἐνθυμῶνται ποῦ οἱ ἐρεθισμοὶ δύνανται νὰ φέρωσιν.

Λυπούμεθα ὅτι τὸ στενὸν τοῦ φύλλου δὲν μᾶς συγ-χωρεῖ νὰ καταχωρίσωμεν ὁλόκληρον τὴν δῆλωσιν τοῦ Κ. Ῥώμα ἔργον μεγίστης ἀξίας καὶ διὰ τὴν Ἑπτανήσον καὶ διὰ τὴν Ἑλληνικὴν φυλὴν περιοριζόμεθα νὰ κατα-χωρίσωμεν ὀλίγα μόνον ἀποσπάσματα, τὰ ὁποῖα κατα-δεικνύουσιν ἀφ' ἐνὸς τὸν πατριωτισμὸν, τὴν φρόνησιν, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν πολυχρόνιον πείραν τοῦ ὅλην αὐτοῦ τὴν ζωὴν κατατρίβαντος εἰς εὐγενεῖς προσπάθειας ὑπὲρ τῆς ὅλης πατρίδος.

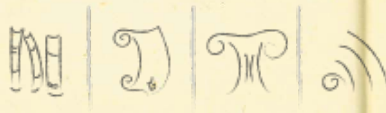
Ο ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ ΤΩΝ ΛΟΗΝΩΝ.

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

Ἐφημερίς τις τῆς Ζακύνθου « τὸ Μέλλον, » δημοσεύει ἐκτεταμένον ἄρθρον ὑπὸ ἡμερομηνίαν 4 Ἰανουαρίου καὶ ὑπογεγραμμένον « Γ. Κανδιάνος Ῥώμας, Πρόεδρος τῆς Ἰονίου Βουλῆς. » Δι' αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου ὁ Κύριος Κανδιάνος Ῥώμας ὑπερασπίζει ἐνεργητικῶς καὶ δραστηρίως τὴν πλήρῃ φρονήσεως διαγωγὴν του, συνταγματικὴν, καὶ κατὰ πάντα σύμφωνον μὲ τὰ ἀληθῆ τῆς Ἑπτανήσου καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους συμφέροντα, ἐναντίον τῶν κατ' αὐτοῦ μανιωδῶν προσδολῶν διευθυνθέντων παρὰ δέκα βουλευτῶν συνιστῶντων εἰς τὴν Ἰόνιον Βουλὴν τὴν ῥιζοσπαστικὴν μερίδα.

Ἐγνωρίζαμεν ὁποίους παραλογισμοὺς ἠδύναντο νὰ φέρῃ ὁ πολιτικὸς φανατισμὸς καὶ ἡ ἔξαψις τοῦ πνεύματος, ἀλλὰ πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι δὲν ἠθέλαμεν συλλάβει ποτὲ τὴν ἰδέαν, ὅτι ἄνθρωποι περιβεβλημένοι μὲ ἐντολὴν τοῦ λαοῦ τῶν ἠδύναντο νὰ παραγνωρίσωσιν εἰς αὐτὴν τὴν στιγμὴν τὰ πλεον ἱερά των καθήκοντα, ἤθελον ἐγκαταλείψῃ μὲ τὴν τυφλότητα εἰς τὴν ὁρμὴν τῶν παθῶν των καὶ προσφέρει εἰς τὴν τεθλιμμένην Ἑλλάδα, εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὀλίγον εὐχαριστημένον εἰς τὰς διδασκαλίας των, θέαμα τὸσον θλιβερόν καὶ τὸσον ἀπελπισμένον.

Λυπούμεθα νὰ δημοσιεύσωμεν γεγονότα κατὰλληλα νὰ καταστρέψωσι τὰς γλυκείας ἐλπίδας τῆς λαμπρᾶς ὑποθέσεως, τῆς ὁποίας οἱ ῥιζοσπάσται παρουσιάζονται ὡς ἀποκλειστικοὶ ὑπερασπισταί, τὰς ὁποίας κάμνουν φυσικῶς νὰ γεννῶνται εἰς τὴν καρδίαν παντὸς Ἑλλήνου· ἀλλὰ ἠθέλαμεν βλάψαι ἀναμφιδόλως αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, ἐὰν ἠθέλαμεν τὴν ἐγκαταλείψαι ὑπὸ τὴν μωρὰν διεύθυνσιν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ἀνθρώπων οἵτινες δὲν συμβουλεύονται, εἰς ἔργον τὸσον δύσκολον καὶ τὸσον λεπτόν παρὰ τὰς ἐπιθυμίας των, καὶ δὲν αἰσθάνονται ἄλλην παρὰ ἐκείνην τῆς φιλοδοξίας, πρὸςζύνοντες τὸ πλῆθος καὶ μὴ φοβούμενοι νὰ προστρέξωσι εἰς τὴν συγκοφαντίαν, διὰ νὰ ἀμαυρώσωσι τὴν φήμην ἐκείνων τῶν συμπολιτῶν των οἵτινες φρονιμώτεροι καὶ μὲ περισσοτέραν πείραν συμμερίζονται τὰς εὐχὰς των, ἀλλ' ὅχι καὶ τὰς χιμαῖρας των.

Γνωρίζομεν ὅτι, εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς 4 Δεκεμβρίου 1850, εἰς τῶν βουλευτῶν Κεφαλληνίας, ἐγερθεὶς νὰ ἀναγνώσῃ σχέδιον ψηφίσματος ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ὁ γραμματεὺς τοῦ Ἀρμοστοῦ ἀνέθεσε πάραυτα εἰς τὸν Πρόεδρον τὸ διάταγμα διὰ τοῦ ὁποίου ἡ Βουλὴ ἀνεβάλλετο ἐπὶ ἑξ ἡμερῶν. Ὁ Κ. Κανδιάνος Ῥώμας, συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον τοῦ συντάγματος τὸ ὁποῖον λέγει. « Ὅσῳκις ἀναβάλλεται ἡ Βουλὴ, παύει ἀμέσως ἡ συνάθροισις τῆς Νομοθετικῆς Συνελεύσεως, ἐφ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς ἀναβολῆς. Ὅλαι δὲ αἱ πράξεις οἰκισθῆποτε φύσεως αἱ μὴ ἐντελῶς διεκπεραιωμέναι ὑπὸ τῶν Νομοθετικῶν σωμάτων, μένουν ἄκυροι καὶ μηδεμιᾶς ἀξίας. »

Ὁ Κύριος Ῥώμας λέγομεν, διέλυσε τὴν συνεδρίαν καὶ ἡ μεγάλη πλειονότης τῶν Βουλευτῶν, ἐξῆλθεν ἡσυχῶς τῆς αἵθουσας μετὰ τοῦ Προέδρου. Ἐρωτῶμεν, τί φυσικώτερον, τί τακτικώτερον, τί φρονιμώτερον ἀπὸ αὐτὴν τὴν διαχώρισιν τῆς Βουλῆς μετὰ τὴν ἀναβολὴν;

Τί ἠδύναντο, τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν ὁ πρόεδρος;

Νὰ μὴν δώσῃ κάμμιν ἀκρόασιν εἰς τὴν πράξιν τῆς ἀναβολῆς, ὡς ἤθελον οἱ ῥιζοσπάσται, νὰ ἀφήσῃ νὰ ἀναγνώσουν τὸ ψήφισμα μέχρι τέλους, νὰ ἀφήσῃ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις ἕως τοῦ ζητήματος τῆς ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς Ἑλλάδος, καὶ τέλος νὰ τὸ θέσῃ εἰς ψυχοφάνειαν.

Ἀλλ' εἶναι φανερόν ὅτι νὰ ἐξέλθῃ τις τοιοῦτοτρόπως

τῆς νομιμότητος, νὰ καταπατήσῃ τὸ σύνταγμα, νὰ ἐπαναστατήσῃ φανερά ἐναντίον δυνάμεως τόσο ἰσχυρᾶς ὥστε τὸ αὐτὸ νὰ λάβῃ δρόμον ὀλέθριον καὶ κινδυνώδη· εἶναι πασιφανὲς πρὸς τοῦτοις ὅτι ὁ Ἀρμοστής ἠναγκασμένος νὰ ὑπερασπίσῃ τὰ δικαιώματα τῆς Βασιλείας του, ἤθελε κάμει νὰ ἐξέλθουν οἱ Βουλευταὶ τῶν πύργων. Τί ἤθελον κάμει εἰς ταύτην τὴν κατάστασιν πραγμάτων οἱ ῥιζοσπάσται; ἤθελον μεταφέρει τὴν ἐπανάστασιν ἀπὸ τὸν κόλπον τῆς Βουλῆς εἰς τὸν λαόν. Ἡμεῖς τοὺς ἐρωτῶμεν, εἰποῦναι ἤθελον εἶσθαι δι' αὐτοὺς αἱ περιπέτειαι τῆς πάλης; Ἐλησμόνησεν τὴν θέσιν τῆς Κερκύρας χωρισμένης τῆς Ἠπείρου ἀπὸ τὴν θάλασσαν; Ἐστοχάσθησαν εἰς τὰ φρούρια ἀπὸ τὰ ὁποῖα περικυκλοῦνται; εἰς τὰ ἀναρρήματα πυροβόλα τῶν ὁποίων γέμει; Εἰς τὴν πενταρχίαν καὶ ἀφοσίωσιν τῶν στρατιωτῶν; Εἰς τὴν δεδοκιμασμένην ἀνδρείαν των;

Ἄς υποθέσωμεν, ἂν καὶ ἀδύνατον, ὅτι ἀφοῦ ἤθελε χυθῇ ποταμίδον τὸ αἷμα, οἱ ῥιζοσπάσται ἔμενον κύρια τῶν ὁδῶν καὶ ὅτι ἤθελον ἀναγκάσει τὴν φρουρὰν νὰ ἀποσυρῇ εἰς τὸ φρούριον· εἶναι δυνατόν νὰ ἀγνοοῦν ὅτι τρομερὸς στόλος ἤθελε πάσαντα ἀποδιβάσει χιλιάδας στρατιωτῶν, καὶ ὅτι ἤθελε κάμει νὰ πληρώσουν ἀκριβῶς τὰς μαχίμους τῶν κλίσεις; Τοιαῦτα εἶναι αἱ σκέψεις διὰ τῶν ὁποίων ὁ Κ. Κανδιάνος Ῥώμας δικαιολογῶν πράξιν, ἥτις δὲν ἔχει ἀνάγκην δικαιολογήσεως, καὶ ἀποκρίνεται εἰς τὰς λοιδορίας δέκα ῥιζοσπαστῶν Βουλευτῶν, οἵτινες εἰς μισματικόν τινα λίβελλον τολμοῦν νὰ τὸ κράξωσι προδοτικὴν τῆς πατρίδος, διότι ἠθέλησε νὰ τὴν φρεσθῇ δυστυχιδῶν, τῶν ὁποίων ὁ μόνος στοχασμὸς κάμνει νὰ φρίξῃ ἕκαστος ὅστις δὲν ἔχασε τὸ λογικόν του.

Ὁ Κ. Κανδιάνος Ῥώμας ἐρωτᾷ ἀκολούθως ἐὰν ᾔναι αὐτὰ τὰ μέσα καὶ ἐὰν ἐγγαράττοντες εἰς τὸν λαόν τοιαῦτα αἰσθήματα, δυνάμεθα ποτὲ νὰ πείσωμεν τὴν Ἀγγλίαν νὰ παραχωρήσῃ τὴν Ἠπείραν εἰς τὴν Ἑλ-

λάδα. Ἡ γνώμη του, ὡς πρὸς τοῦτο εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν ἑλληνικὸν τύπον καὶ μὲ ὅλους ἐκείνους οἵτινες δὲν ζητοῦν ποσῶς εἰς τὴν διμαγωγίαν μέσον ἐπιβρότης, ὅτι οἱ Ἐπτανήσιοι δηλαδὴ πρέπει πάντοτε νὰ προστρέξωσι εἰς τὴν ὁδὸν τῆς πειθοῦς καὶ τῆς συνδιαλλαγῆς, νὰ ἀποφύγωσιν ἐπιμελῶς ὅτι δύναται νὰ κεντήσῃ τὴν φιλοδοξίαν τῆς Μεγάλης Βρεττανίας, νὰ καταστήσωσιν ὅσον τὸ δυνατόν εὐκλήους καὶ εὐαρέστους τὰς σχέσεις μεταξὺ τῆς προστατίδος δυνάμεως καὶ τοῦ προστατευομένου λαοῦ, νὰ ἐκτείνωσι διὰ μέσου αὐτῆς τῆς καλῆς συμφωνίας τὰς εὐεργεσίας διαχειρίσεως σοφῆς καὶ καθαρᾶς, καὶ νὰ ἐκτείνωσι τὴν σφαίραν τῶν πολιτικῶν ἐλευθεριῶν των, νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὴν δικαιοσύνην, τὴν γενναιότητα καὶ τὰ φῶτα τοῦ Ἀγγλικοῦ ἔθνους, καὶ νὰ ἀντιθέσωσι τὸ λοιπὸν, εἰς τὴν ἀναπόφευκτον ἐνέργειαν τοῦ χρόνου, εἰς τὸ προοδευτικόν τοῦ πολιτισμοῦ βᾶδισμα καὶ εἰς τὰ θεσπίσματα τῆς Προνοίας.

Ὁ Κύριος Κανδιάνος, ῥίπτει ταχὺ βλέμμα ἐπὶ τῆς παρούσης τῆς Εὐρώπης καταστάσεως, ἐξάγει τὴν ἐπιχορευομένην ἐκεῖ πολιτικὴν, τὴν ἔνωσιν δηλαδὴ ὅλων τῶν δυνάμεων διὰ νὰ ἐξασφάλίσωσι τὰς συνθήκας τῶν 1815, τὰς περιπετείας τῆς Ἰταλίας, τὰ ἀποτελέσματα τῆς Γερμανίας. « Καὶ εἰς αὐτὰς τὰς περιστάσεις οἱ ῥιζοσπάσται ἔκαμαν αὐτὸ τὸ Ναπολεόντιον ψήφισμα, ἐνῷ οὐχὶ τὰ μέλη τῆς Ἰονίου Βουλῆς, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ὁμιλεῖ ἡ Γερουσία καὶ ὁ λαὸς τῆς Ῥώμης *Senatus Populus que Romanus* εἰς τὰ ὑποτελεῖ αὐτῶν ἔθνη, ψήφισματος, τὸ ὁποῖον ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς συντάκτας του κηρύττεται συμβάν μέγα καὶ διὰ παντὸς ἀξιομνημόνευτον, ἐκ τῶν συμβάντων ἐκείνων ὅσα λαμπρύνουσι τὰ χρονικά τῶν λαῶν καὶ δικαιονίζουσι τὴν δόξαν καὶ ὑπόληψιν των. »

Διὰ θεωριῶν τόσο ὑγιῶν, τόσο πλῆρη ὀρθῆς κρίσεως καὶ πρακτικῶν, διὰ ἀρρένωτοῦ ὕψους, ἀπλοῦ καὶ ἐκφραστικοῦ, δι' εὐλικρινείας καὶ θάρρους ὁ Κ. Ῥώμας

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

καταφρονεῖ ὅλας τὰς ραδιουργίας, προσπαθεῖ νὰ ἡσυχάσῃ τὸ τοῦ λαοῦ πνεῦμα, νὰ ἐκκαθαρίσῃ τὴν γνώμην ἐπὶ ἐνὸς δικαίους ζητήματος, καὶ νὰ ἀπομακρύνῃ τέλος ἀπὸ τὸν τόπον του τὰ κακὰ τὰ ὅποια δημεγεργικαὶ δι-
 δασκαλῖαι ἐφέλκυσαν ἐπὶ τῆς Εὐρώπης.

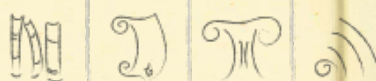
Ἡ φωνὴ τοῦ Κ. Κανδιάνου, εἶναι φύσεως ὥστε νὰ ἐξασκῇ ἰσχυρὰν ἐπιβρῶν πάντοτε ἀποσυρόμενος τῶν πραγμάτων διὰ νὰ φυλάξῃ ἀνέπαφον τὴν ἀνεξαρτησίαν του, ἀρνιθεὶς πάντοτε τὴν εὐνοίαν τῆς ἰσχύος καὶ πρε-
 σβεύων ἐλευθέρως ἰδέας, ἐμπνευσμένος τὸν καθαρώτερον φιλελληνισμόν, καὶ προικισμένος μὲ γενναῖον χαρακτῆρα, ἡ πελατεία του εἶναι ἀπέραντος εἰς τὴν Ζάκυνθον, ὅπου κατέχει ἱκανὰ κτήματα, καὶ ἐγνώρισε πάντοτε νὰ ἐλ-
 κύσῃ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ὑπόληψιν τοῦ λαοῦ.

Ὁ ρίζοσπαστισμὸς λοιπὸν εἶχε δίκαιον νὰ ἐρεθισθῇ ἐναντίον του, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀπαντήσῃ ἀντίπα-
 λον σφοδρότερον καὶ τρομερώτερον.

ΕΚ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ

Ο ΕΡΜΗΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ.

Ὁ Κύριος Κανδιάνος, Ῥώμας Πρόεδρος τῆς Βουλῆς τῶν Ἰονίων Νήσων, κατηγορήθη ἀδίκως παρὰ τῶν σφόδρα φι-
 λελευθέρων ρίζοσπαστῶν ὡς πρὸς τὰ συμβάντα κατὰ τὴν τελευταίαν ἀναβολὴν τῶν συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς· ὁ ἀ-
 ξιότιμος καὶ φυλόπατρις Κ. Ῥώμας ἀπελογήθη δημοσίως πρὸς τὸν λαὸν τῆς Ἑπτανήσου. Αὐποῦμεθα διότι τὸ στενὸν τοῦ φύλλου μας δὲν συγχωρεῖ τὴν δημοσίευσιν ὁλοκλήρου τοῦ λόγου του, ὅστις ὅχι μόνον εἶναι νευρώδης ἀλλὰ καὶ ἀξιοπρεπής.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

ΕΚ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ

Η ΦΗΜΗ.

Περιήλθεν εἰς χεῖράς μας φυλλάδιον φέρον τίτλον «Α-
 νασκευὴ τοῦ φυλλαδίου τῶν Ρίζοσπαστῶν, ὑπὸ Γ. Καν-
 διάνου Ῥώμα προέδρου τῆς ἐννάτης Ἰονίου Βουλῆς.» Τὰ
 φυλλάδιον τοῦτο τιμᾷ ἀληθῶς τὸν Κ. Κανδιάνον Ῥώμαν,
 διὰ τὰ ἀγνὰ πρὸς τὴν πατρίδα αἰσθήματά του,
 καὶ διὰ τὸν δρόμον ὃν διέτρεξε τιμηθεὶς ὡς Πρόεδρος
 τῆς Βουλῆς.

ΕΚ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ

Η ΑΜΑΛΘΕΙΑ.

(Ἐφημερίς Σμύρνης.)

Ὁ Κύριος Κανδιάνος Ῥώμας πρόεδρος τῆς Βουλῆς τῶν
 τῶν Ἰονίων νήσων, ἠναγκάσθη ν' ἀπολογηθῇ, δημοσίως
 πρὸς τὸν λαὸν τῆς Ἑπτανήσου περὶ τῶν συμβάντων,
 κατὰ τὴν τελευταίαν ἀναβολὴν τῶν συνεδριάσεων τῆς
 Βουλῆς, διὰ τὰ ὅποια τινὲς σφόδρα φιλελεύθεροι Βου-
 λευταὶ ἠθέλησαν νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν. Τὰ καθ' ἑ-
 καστα τῆς ἄλλως ἀξιοπρεποῦς, καὶ ἐμβρυθεστάτης ἀπο-
 λογίας, ὀλίγον διαφέρουσιν εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν·
 ἀλλὰ χρήσιμον νομίζομεν νὰ μετατυπώσωμεν ἐνταῦθα
 ἐκ τοῦ Μέλλοντος ἐφημερίδος Ζακύνθου, τὸν ἐπόμενον
 ἐπίλογον, διὰ τοῦ ὁποῖου ὁ πολῦπειρος καὶ ἀληθὴς φι-
 λόπατρις Κ. Ῥώμας ἀποτείνεται πρὸς τὴν νεολαίαν τῆς
 Ἑπτανήσου. Τοιοῦτοι λόγοι ἀπεδείχθησαν ὠφέλιμοι εἰς
 πάντα καιρὸν καὶ τόπον.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

Ἐχομεν ὑπ' ὄψιν φυλλάδιον συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς ἀναβληθείσης ἐννάτης Ἰονίου Βουλῆς, Κυρίου Γ. Κανδιάνου Ρώμα, καὶ ἐπιγραφόμενον, « *Ἀνασκευὴ τοῦ φυλλαδίου τῶν Βουλευτῶν, Κυρίων* » (ἔπονται δέκα ὀνόματα), ἐπιγραφομένου τὰ τῆς 26 Νοεμβρίου 1850.»

Ἡ 26 Νοεμβρίου, χρεῖα νὰ ὑπενθυμίσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας, εἶναι ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἡ τελευταία Βουλὴ τῆς Ἐπτανήσου ἀνεβλήθη ἐν τῷ μέσῳ τῆς συνεδριάσεώς της, καθ' ἣν ὥραν ἐγένετο ἀρχὴ τῆς ἀναγνώσεως τομμηροῦ τινος ψηφίσματος περὶ ἐνώσεως τῶν Ἰονίων Νήσων μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ τὸ μὲν γεγονός ἀνεφέραμεν ἐγκαίρως ἐν ταῖς σελίσιν τοῦ πολιτικοῦ μέρους τῆς ἐφημερίδος μας· ἔκτοτε ὅμως δὲν εἶπομεν τι περὶ τῶν κατὰ τὰς νήσους ἐκείνας, ὡς ἐπουσιώδη αὐτὰ θεωροῦντες διὰ τὸ περὶ ἡμᾶς δημόσιον· σήμερον δὲ λαμβάνομεν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω φυλλαδίου ἀφορμὴν νὰ προσθέσωμεν ὅτι μᾶς φαίνεται προσέτι ὠτάξιον, πρὸς ἐντελεστέραν κατάληψιν τοῦ γεγονότος ἐκείνου.

Ἰπάρχει εἰς τὰς Ἰονίους νήσους μερὶς ἀνθρώπων ἐτοιμῶν νὰ ἀποσπάσωσι τὴν Ἐπτανήσον ἐκ τῶν χειρῶν τῆς Ἀγγλίας καὶ νὰ τὴν ἐνώσωσι μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Οὗτοι τολμοῦν νὰ ἐπιβάλλωσιν εἰς τὴν Μ. Βρεταννίαν τὰς ἀποφάσεις των, ὑποχρεοῦντες αὐτὴν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰ δικαιώματά της, ἅτινα ἐκτήσατο δυνάμει συνθηκῶν, καὶ οὕτω διακυβεύουσι προφανῶς τὸ μέλλον τῆς πατρίδος των ἐξ ἀστοχίας, ἢ καὶ ἰδιοτελείας, ὡς κοινῶς λέγεται. ἔχουν πολιτικὴν ἀρχὴν των τὸ νὰ θέλωσιν, ἢ ἀτροποποίητα τὰ καθεστῶτα, ὅλως ἀτροποποίητα (οὔτε τὰς βελτιώσεις στέργοντες), ἢ τὴν τελείαν καὶ πρὸρρίζον ἀνατροπὴν, μὴ ἀνεχόμενοι νέας συνθηκολογίας μετὰ

τῆς Ἀγγλίας, οὔτε συναινοῦντες εἰς ὅσα μέχρι τοῦδε ἐπράχθησαν· καὶ τοῦτο ἐνῶ, δυνάμει τῶν νέων μεταρρυθμίσεων καὶ ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῶν, ζητήσαντες τὴν ψῆφον τῶν συμπολιτῶν των, ἐγένοντο αὐτοὶ οὗτοι ἀντιπρόσωποι· καὶ ἐνῶ καλῶς γνωρίζουσιν, ὅτι κεῖνται ὑπὸ τὴν Ἀγγλικὴν Προστασίαν, ὅχι διὰ τοῦ συντάγματος ἢ τῶν μεταρρυθμίσεων, ἀλλὰ δυνάμει τῆς Παρισιανῆς συνθήκης τοῦ 1815, συνθήκης ἀνεξαρτήτου τῆς θελήσεως καὶ συγκαταθέσεώς των. Οὗτοι εἶναι οἱ λεγόμενοι Ριζοσπάσται τῆς Ἐπτανήσου.

Τοὺς ἀκολουθοῦν δὲ φυσικῶς τῷ λόγῳ οἱ νέοι, οἵτινες ἀθῶως πάντοτε ἀφορῶσιν εἰς ὅ,τι δοκεῖ ἐθνικώτερον, ἐλευθερώτερον, μὴ ὑπολογίζοντες τὰ παλαιότερα.

Ἰπάρχει ἄλλη μερὶς εἰς τὰς Ἰονίους Νήσους, συνισταμένη ἐξ ἀνθρώπων εὐβουλοτέρων, εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι σκοπὸς, ὅτι οἱ Ριζοσπάσται θέλουν νὰ μεταχειρισθῶσιν ὡς μέσον. Ὁ Κανδιάνος Ρώμας, πρόεδρος τῆς Βουλῆς, εἶναι εἰς ἐξ αὐτῶν. Ἀνὴρ τὰ μάλιστα ἀξιοσέβαστος διὰ τὰς πολιτικὰς αὐτοῦ ἀρετὰς καὶ τὴν ἠθικὴν ἀκεραιότητα, ὁ Κανδιάνος Ρώμας ἀντιπροσωπεύει καὶ ὑποστηρίζει γενναίως τὸ ὑγιὲς φρόνημα, ὅτι οὐδὲν δύναται ν' ἀποσπασθῇ ἐκ τῆς Ἀγγλίας διὰ τῆς βίας σήμερον, ἂν δὲν παραχωρηθῇ ὑπ' αὐτῆς οἰκουμενικῶς· ἂν δὲ ἦτο δυνατόν νὰ ἀναφανῇ ἐν τῷ μέλλοντι ἡ ἐλαχίστη ὑπόστασις τοιαύτης ἐλπίδος, τὸ μόνον καταλλήλοτερον καὶ νομιμώτερον μέσον ἦελεν εἶσθαι ἀναφορὰ πρὸς τὴν Α. Μ. τὴν προστάτιδα Ἀρσασαν νομίμως καὶ συνταγματικῶς συντεταγμένη, δι' ἧς οἱ Ἴονες νὰ αἰτήσωσι τὴν ἀνεξαρτησίαν των.

Κατηγορήθη ὑπὸ τῶν Ριζοσπαστῶν ὁ Κανδιάνος Ρώμας ὅτι τὴν 26 Νοεμβρίου, ὅτε ἐπαρουσιάσθη ἡ ἀναβολὴ τῆς Βουλῆς, εἶχε χρεός, ὡς πρόεδρος, νὰ μὴ διακόψῃ τὴν ἀναβολὴν, μετρίσου παύση λαλῶν ὁ ῥήτωρ ἀναγνωσθείσης δ' ἔπειτα τῆς ἀναβολῆς νὰ προσκαλέσῃ τὴν Βουλὴν, ἵνα ἀποφανθῇ ἂν νομίμως ἐγένετο ἡ ἀναβολή

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

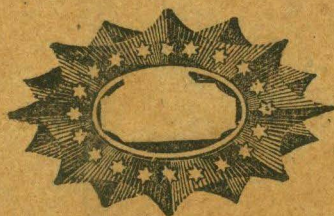
ἢ ὄχι, καὶ ἐπομένως, ἀν ὀφείλεν ἢ ὄχι νὰ καθυπο-
βληθῇ εἰς αὐτὴν ἡ Βουλὴ. Εἰς ταῦτα ὁ Πρόεδρος ἀπαν-
τᾷ διὰ τοῦ ἀρθροῦ 21 (Τμῆμα Α' Κεφ. Α') τοῦ Συν-
ταγματικοῦ Χάρτου, λέγοντος· « Ὑσάκις ἀναβάλλεται
« ἡ Βουλὴ, πᾶναι ἀμέσως ἡ συνάθροισις τῆς νομοθετι-
« κῆς Συνελεύσεως ἐφ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς ἀναβολῆς.
« Ὅλοι δὲ αἱ πράξεις οἰκσδήποτε φύσεως, αἱ μὴ ἐντε-
« λῶς διεκπεραιομέναι ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων,
« μένουσιν ἄκυροι καὶ μηδεμιᾶς ἀξίας. »

Ἀπασα ἡ ἀπολογία τοῦ Κ. Ρώμα γέμει ἐθνικοῦ
φρονήματος εὐκρινεστάτου καὶ πολιτικῆς ὁμοῦ ἐμπειρίας
καὶ συνέσεως· ἀνασκευάζουσα τὰς καταστρεπτικὰς τῶν
ἐρίζουστων τάσεις, ἐξελέγχει, φωτίζει, νοθετεῖ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΟΥΣΕΙΟ - ΜΕΤΕΓΧΕΙΡΙΣΜΟΣ